

EARLY MODERN WORKSHOP: Jewish History Resources

Volume 21: The Land of Israel

Monday August 19 and Tuesday August 20, 2024

“Pinkas Jerusalem” and the Ashkenazi Jews of Ottoman Palestine

Avinoam J. Stillman, Freie Universität Berlin

MS 3541 in the Library of the Jewish Theological Seminary in New York is a complex Hebrew codex from Ottoman Palestine. It contains textual units copied by multiple hands over the course of a century or more: autographs of the sixteenth century Safed kabbalist Elazar Azikri (including the poem *Yedid Nefesh*), Sephardic historical chronicles, Talmudic novellae, and even the signature of Nathan of Gaza, the prophet of Sabbatai Zevi. Another of its sections is the so-called “Pinkas Jerusalem,” a series of records related to the Ashkenazi communities of Safed and Jerusalem. These texts were inscribed across many folios by the Ashkenazi rabbi Jacob Philip between 1611 and 1628 in Safed. Philip also copied other sections of MS 3541, including homilies and eulogies. Mordecai Kosover published a partial transcription of “Pinkas Jerusalem” in *Palestinian Yiddish* (Jerusalem: Rubin Mass, 1966); here, I transcribe and translate selections from “Pinkas Jerusalem” which relate to three major themes of Ashkenazi life in Safed and Jerusalem: financial transactions (Selection 1: Of Cheese and Charity), connections to other Jewish communities (Selection 2: Diasporic Networks), and the maintenance of Torah scholars (Selection 3: A Scholarly Economy).

Numerous questions emerge from the pages of “Pinkas Jerusalem.” How did the Jewish community of Jerusalem come to eclipse that of Safed in the seventeenth century? What challenges did Ashkenazi Jews confront as pilgrims to a foreign,

albeit holy, land? How did they interact with other (Sephardi, Musta‘arbi, and Maghrebi) Jews and with local Muslims? To what extent did they depend on – and cultivate – global Jewish charitable networks? What sorts of religious knowledge, pious praxis, and social groupings did they develop? “Pinkas Jerusalem” is a rich and surprising source for the intellectual and social history of the Jews in early 17th century Ottoman Palestine.

Suggested Readings

The digitized manuscript, including a detailed description by Joseph R. Hacker, available at:

https://makor.primo.exlibrisgroup.com/view/BookReaderViewer/01JTS_INST/1256376190007706

Moshe Alexander Zusha Kinstlicher, “The Yeshiva of ‘The benefactor of Ofen’, in Safed and Jerusalem,” *Tzfunot* 1 (1988), 73-87.

Mordecai Kosover, *Arabic Elements in Palestinian Yiddish: The Old Ashkenazic Jewish Community in Palestine Its History and Its Language*, (Jerusalem: Reuben Mass, 1966), 18-22, 378-387, 409.

Minna Rozen, *The Jewish Community of Jerusalem in Seventeenth Century* (Tel Aviv: Tel Aviv University Press and the Ministry of Defense Publishing House, 1984), 271-272.

Carsten Wilke, “Kabbalistic Fraternities of Ottoman Galilee and their Central European Members, Funders, And Successors,” in *Entangled Confessionalizations? Dialogic Perspectives on the Politics of Piety and Community-Building in the Ottoman Empire, 15th–18th Centuries*, ed. Tijana Krstić and Derin Terzioğlu (Piscataway, NJ: Gorgias Press, 2022), 255-283.

Refael Malka and Yossi Ginossar, “Well-Known Throughout the Country: The History of Safed Cheese,” *Et-Mol* 284 (2023): 38-41 [Hebrew]. (English translation available: <https://www.yossi-ginossar.co.il/en/well-known-throughout-the-country-the-history-of-safed-cheese/>)

Selection 1: Of Cheese and Charity

[f. 136v]

קבלתי ג' פרחי' זהב ע"י אורח כ"ר יאודה לוי אשכנזי פרעתי ג' גרוש וחצי לר' שמעון אורי בעד האתרוגי' וגרוש לקחתי לעצמי כי כן צוה עלי
עו' קניתי תיבה קטנה לק"ק ירושלי' ע"ה תוב"ב ופרעתי חצי גרוש ע"י שלויתי מהחכם השלם מוהר"ר חייא רופא נר"ו [...]
עו' קניתי ה' חלקי' מספרי החכם השלם הרב רבינו משה אל ש"ך ז"ל ה"ה מה"ר שמואל טארדייולי נר"ו ופרעתי ע"י שלויתי מהחכם השלם מוהר"ר חייא רופא לערך ז' גרוש [...]
עו' בשנת השעב קניתי גבינה י"ג רוטול לערך ג' גרוש ורביע
עו' קניתי שלשים וששה רוטיל גבינה מה"ר מנחם פרינירו ונתתי לו ט' גרוש וח' גרו' להר' בנימין נר' וגרו' לעצמי
עו' פזרתי רביעי' גרוש על הבאת הגבינה לביתי וגם מלח וגם חבלים
עו' פזרתי רביעי' גרוש וקניתי חריצות של ברזל לגבינה
עו' רביע על הבאת הגבינה האחר לביתי ובכלל זה מה שנתתי לסרסור <בעד הריב אייזין> עו'
פרעתי ג' גרו' וחצי להר' שמעון אורי יצ"ו בעד האתרוגי'
עו' כ"ה חתי' בעד האולבא
קבלתי מר' אליה חתנה של רבני' די פֿעס ט"ו גרוש וכל הגבינו' קניתי מזה
עו' קניתי טלית ממה"ר אברה' באדוך בעד גרו' יג' רבעי' ולא נשארתי חייב כי אם גרו' ורביע
עו' קבלתי לחשבון הר"ר בנימין יצו מהרבני' די פֿעס י"ד גרו' ב' גרו' פרענו לקערשה [!] בעד
כתיבת יד של הקבלה עו' י"ב גרוש
עו' היום יו' ג' י' לספירה העומר פרעתי גרו' לרץ שבא מירושלי' <מכיס> עו' ט' חתי'
עו' היום ו' פ' וילך השעב קניתי ב' אתרוגי' בהקפה לערך גרוש וג' רבעי' עו' כ"ב חתי' הדס כשר
פרעתי מכיס
מצאתי לזכרון להודיע אי"ה לר' יצחק סג"ל דיין חתן ר' ליב ר' שמעונש משאר בשרו מהר"ר יעקב
ב"ר חיים חתן ר' אברם פליף

[f. 137r]

פנקס של ירושלים ע"ה תוב"ב

היום יום ג' י"א לחדש חשון השע"ב ליצירה נמסרו בידי כל הפקדונות השייכי' לק"ק ירושלים הן
לרבי' הן ליחידי'
קבלתי שק אחד כתוב עליו לר' אליה הכהן ולר' שלימל י"א הדרים בירושלים ובו תשעים ואחד
גרוש וחצי גרוש וזה הסך הוא לחלק. לקחתי ממנו עשרה גרוש בהלואה ונתתי עלי כתיבת ידי
כאשר צוה לי הגבאי הר"ר בנימין ב"ר יקותיאל ז"לה"ה. עו' ה' גרוש לגבינה שקניתי להר"ר
בנימין הנ"ל. עו' חצי גרוש שנשארתי חייב לכה"ר שמעון אורי נר"ו והאתרוגים ששלחתי לק"ק
ירושלים. עוד עשרים וששה גרוש ריאליש והנחת' פה העירה להחליפם <ובכלל הכ"ו גרוש הנז'
גרוש א' כלביי מזויף> ונשאר בשק חמשים וחמשה גרוש ושלחתים לירושלים ע"ה תוב"ב

היום יום ה' פ' וישלח שלחתי כ"ה גרוש וחצי גרו' <ריאליש> ובתוכם גרוש כלביי שנשאר בידי
ליתן לא' ונמצא מזויף ונתתי תחתיו גרוש ריאל וחצי גרוש פיזרתי וזה הוא החשבון רביעי' גרוש
ו' חתי' מהכתב של מהר"ר טעבלי נר"ו עו' ה' חתי' להדס ששלחתי קודם חג הסוכות והשאר
למשמרת לשום הוצאה עוד רביעי' גרוש שלחתי ליתן למוקירי שיתיר הבאלה של החכם השלם
מוהר"ר חייא רופא נר"ו ולקשרו <ולהניח הכ"ה גרוש בתוכם> ולא רצה החכם השלם נר"ו
להתירו. אז נתתי ביד איש אורח שמו ר' אברהם סורייאנו נר"ו מק"ק מאניסיאה. ונשאר הרביעית

גרוש בידי נמצא בין הכל כ"ו גרוש ואלו הן הכ"ו גרוש הנזכרים ראליש עו' ה' לשמש הקהילו' להקהיל רבני העיר על עניין הר' אליעזר אראחה נרו

עו' קבלתי שק אחד השייך לק"ק יצ"ו ולקחו שבעה טובי הקהל שבצפת תוב"ב האשכנזי י"א מאה וארבעי וחמשה טאליר. מאה ועשרים ושנים טאליר <מהסך הנ"ל> מן החוב שהלוו הק"ק האשכנזי שבצפת תוב"ב לק"ק ירושלים ע"ה תוב"ב. עד הזמן שיתברר שהסך הנ"ל דהיינו קכ"ב טאליר הם בחוב גמור <יתפרעו מאתו הקכ"ב שערכו בידם> יחוייבו ק"ק ירושלים ע"ה תוב"ב לפרוע את החוב ואם נתברר שהקכ"ב טאליר הם מחלקם ייחוייבו ק"ק האשכנזי שבצפת תוב"ב ליתן גם השאר המגיע לחלקם. עו' שמונה עשר <גרוש> שעולים הכ"ה זהובי פולניש מהריוח מעות החכם הגדול מהר"ר פיש ז"ל לחלק לעניי ירושלים ע"ה תוב"ב הוציאם ר' שלמה פיש יצ"ו ע"פ החכם השלם מהר"ר חייא רופא נר"ו וחכמי קהלינו י"א עו' ג' ליבן טאליר לרץ עו' ב' טאליר ישינים גם לרץ כי בעד ה' גרוש שכרתיהו עו' ג' טאליר למוקירי שהביא את ההלכשה מצידון לצפת תוב"ב עם המכס שבצידון עו' רביע גרוש שנתתי לחיים שמש על שהקביץ את שבעה טובי הקהל וסייע לי לעשות הבאלוש עו' גרוש לכלביי לגבינה להר"ר בנימין הנ"ל ונשאר בשק מאה וששים טאליר וחצי טאליר ומג' ליבן טאליר הנ"ל שנתתי לרץ נמצא א' מזוייף ופרעתי גרוש א' טוב שלי לרץ

עו' צ"ו דרייער עוד ג' פירר

עוד הפקדונות כרך א' שייך למהר"ר יאקוש נר"ו עו' פקדון שייך להר"ר בנימין נר"ו מפוזנא עו' כרך א' שייך לשתי נשים. רבקה אשת סענדר וליאבענט אשת ברוך אילו הג' פקדונות שלחתים לק"ק ירושלים ע"ה תוב"ב אך הכרך ששייך להרבנית אלמנת מהר"ר שמשון בק זלה"ה הוציא מידי כ"ר אהרן הכהן יצ"ו ע"י הכתב של הר' משה בק יצ"ו

[f. 137v]

עוד ממעות מהר"ר פאלק שמגיע לק"ק ירושלים ע"ה תוב"ב עשרים ותשעה גרוש וחצי גרוש. רביעית גרוש מחצי גרוש הנזכר הוצאתי על הגבינה שקניתי להר"ר בנימין הנ"ל כי סך כל הגבינה שקניתי להר"ר בנימין הנ"ל הם ששה גרוש ורביע גרוש עו' פזרתי רביעית גרוש על דברים קטני אחת לאחת למצוא החשבון קניתי מחט עו' חבל לתפור השקים עו' לעמל שנושא את המשאות על כתפו מן החאן לביתי. עו' רביעי גרוש למוקאדים שהוא הממונה על הרצים כמנהג

עו' בשנת השע"ג ליצירה <בחנוכה> קבלתי ל"ג טאליר השייכי לק"ק אשכנזי שבירושלי ע"ה תובב מק"ק האשכנזי שבצפת תוב"ב ע"י מהר"ר ישראל אורי נר"ו וזה חשבונם הוצאתי ה' טאליר וחצי על הרץ ששלחתי לתועלתם על עניין הנידוי עו' ג' טאליר לפעסיל עו' שני טאליר וחצי לי הכותב לחשבון המעות ששלח לנו חיים שמש מפראג עו' עיכבתי ב' טאליר בידי להשלים לפעסיל הה' זהובי ששלח לה חיים שמש מפראג הבא לחלקה כשנדע החשבון

עו' ג' טאליר לרוחמה להוצאת הדרך שיסייעו לה ק"ק ירושלי כי כן צויתי לשלח שם עו' ה' טאליר לחילוק החכם השלם מוהר"ר יום טוב צהלון נרו' עו' חצי טאליר לסופר ולשמש על הכתבי ששלח רבני העיר עו' ז' פרחי מזומנים עו' גרוש ס"ה [...]

היום יום ו' פ' ותכל תלונות בני ישראל קניתי גבינה להר"ר בנימין יצ"ו והחלפתי הבורית שלו בעד גבינה. [...] עו' הוצאתי שאהי להביא הגבינה לביתי <ולהוליך הבורית בהחבא> עו' ג' חתי להוליך הגבינו' מביתי לחאן כשהלכה השיירה [...] עו' ז' רוטו' לר' שמעון אורי יצ"ו לערך גרוש

וג' רבעים שחייבתי לו מחמת האתרוג'י דמשנת השע"ג עו' רוטו' בורית לדונה דינה לערך רביע
גרו' עו' רוטו' לערך רביע גם לחמותי לחשבוני [...]

Selection 2: Diasporic Networks

[f. 140r]

ויניציאה כתב לק"ק יצו
כתב להר"ר ליב סרוואל יצ"ו עם בניו החכמי' השלמי' מהר"ר יעקב יצו ומהרר אברהם יצו
מהר"ר שמחה לוצאטו לוצאטו [!] נתמנה תחת הרב ר' ליב סרוואל יצו

עו' כתב לקהילו' קדושות שבארץ אשכנז דרך כלל

עו' כתב לק"ק וין יע"א

גרועי

כתב לק"ק יצ"ו וכתב למהר"ר יששכר בער איילנבורג

פראג

כתב לק"ק יצ"ו וכתב לאב ב"ד מהר"ר אפרים יצו וכתב למהר"ר משה הדיין יצו עם מהרר חיים
ואל יצו' וכתב למהרר יצחק הכהן יצו' חתן הרב מהר"ר ליב בצלאל זל וכתב למהר"ר ישראל
הענדליץ יצו'

כתב לקרובי כה"ר פנחס פליף וגיסו כה"ר משה חלפן יצו <וחתן> וחכם השלם מהרר ~~אורש~~ וייבש
בר אליעזר ז"ל אשכנזי מגרמיזא

וכתב לכהר חיים בר שמואל שמש דק"ק פראג יע"א עם אשתו ~~טעלציל~~ עם מושקטלי ~~ועם~~
אלמנת מייזלי שתי' עם חברותיהן הקדושות
עו' כתב לבעל בית נקרא אליה בערל שניידר

ע' כתב לבניו של הר"ר יוסף חזן מפראג והם הר"ר אברהם גבאי ואחיו כה"ר משה יצו' ואחיו
כהר"ר מאיר יצו ואחיו מהר"ר חיים יצ"ו

לוראנק בורט

כתב לק"ק יצו'

כתב למהר"ר ישעיה שעפטליש סגל יצו'

כתב למהר"ר יוזפא בן מהרר פנחס ז"ל

כתב לדודי אשר לוי תלמידי אשר נקבו בשם כה"ר קאפיל לוי יצו ואחיו כה"ר יעקב לוי הדרי'
בק"ק וראנקבורט

עוד כתב לאחיו כה"ר סענדיר לוי הדר בעיר וימפא יצו'
[...]

[f. 140v]

פולין

פוזנא לק"ק פוזנא

מהר"ר יוסף ב' קרזה יצו באב"ד של פוזנא
מהר"ר יצחק בהרר שמואל סענדיר ז"ל ה"ה

מהר"ר שמואל בן מהר"ר יהודא הלוי חתן מהר"ר משה היילפרון ז"ל ה"ה
מהר"ר אייזק בן מהר"ר יהונתן פיליף ז"ל ה"ה
מהר"ר יואל בהר"ר אברהם ז"ל ה"ה
הדיין הגדול מהר"ר בנימין בהר"ר חיים ז"ל ה"ה מארפטשיק
הגבירי' כהר' ישראל יצו' ואחיו כהר' אבריש יצו' בני הגביר כה"ר מענדיל אבריש ז"ל ה"ה

קרעמניץ
כתב לק"ק
מהר"ר ישראל-ייששכר בכמוהר"ר פתחיה משה זלה"ה
מהרר ליב מוזרליש יצו
מהר"ר משה חריף

בריסק
כתב לק"ק
מהר"ר אברהם בן מהר"ר משה היילפרון זלה"ה
כה"ר שאול בן הרב מהרר יהודא מפדוואה ז"ל ובניו וחתניו

פרעמשלא
כת' לקהל

לבוב
כת' לקהל
מהר"ר מאיר חתן הגאון מהר"ר יצחק כהן ז"ל ה"ה
מהר"ר ליב בן מהר"ר מרדכי מלבוב שליטא
מהר"ר נחמן יצו
מהר"ר יהושע במהר"ר אלכסנדר הכהן ז"ל ה"ה המכונה פאלק
מהר"ר מרדכי מלבוב

קראקא
מהר"ר פנחס סגל
מהר"ר פייויש יצו ובנו מהר"ר שמואל

ק"ק דראסטרה

ק"ק לוצ' לויצג

לק"ק לובלין

קק פאדהייץ ובראשם מהר"ר בנימין יצו'

ק"ק הוראדנה

לק"ק לאדמער

לק"ק סקאלה

[f. 142r]

סטמבול

החכם השלם מהר"ר משה משולם לוי נרו'
החכם השלם מהר"ר יחיאל באסן נרו'
החכם השלם מהר"ר יוסף מטראני נרו'
החכם השלם מהר"ר יום טוב אבן יעיש נרו'
החכם השלם מהר"ר יהושע שונצין נרו'
הגביר המרומם ירום ונשא זקן ונשוא פנים השר והטפסר כה"ר ישראל אשכנזי נרו'
הגביר המרומם ירום ונשא כה"ר יוסף אשכנזי נרו'
הגביר המרומם ירום ונשא השר והטפסר כה"ר משה נ' יעיש נרו' חתן הגביר כה"ר יוסף אשכנזי
נרו'
החכם השלם מהר"ר דוד די בוטון נרו'
החכם הנעלה כמה"ר יצחק ב"ר גרשון אשכנזי נרו'
עו' כתב לחברה הקדושה שולחי ההלבשה יצו'
עו' כת' לקרובי כה"ר ישראל יצו' ובנו כה"ר חיים יצו'

לשאלוניקי

להרב המובהק והכולל מוהר"ר אהרן חסון נרו' ובנו החכם השלם מוהר"ר שלמה נרו' והחכם
השלם חסיד ועניו מהר"ר מרדכי לבית קלערנס' ועמיתי ורעי החכם השלם מהר"ר אליעזר בר
מנחם גבריאל נרו'
והחכם השלם מוהר"ר שאול אשכנזי נרו' ואביו נרו' ובנו החכם הנעלה כמהרר אהרן נרו' ואחיו
כהר מאיר הגבאי שלי והחכם השלם כמוהר"ר שניאור יחייא נרו' וכתב לק"ק האשכנזי'
שבשאלוניקי יעא

לגאליפול

כתב להחכם השלם האלוף התורני מוהר"ר מאיר די בוטון נרו' וכתב לאחיו הר' יעקב די בוטון

לאנדרנופלי

כתב לשתי הקהילות

כתב להגביר כה"ר יצחק בר אברהם הלוי מינץ ז"ל ה"ה
עו' כתב לר' מרדכי בר אלצפן הלוי

סופיאה

כתב לק"ק

כתב להחכם השלם כמוהר"ר ישראל ב"ר יעקב ז"ל ה"ה
עו' להחכם הנעלה מוהר"ר יהודא ב"ר נפתלי שליטא וגיסו החכם הנעלה ישראל איסרלי ב"ר מנוח
שליטא

עו' כתב למהר"ר יעקב בר משה ז"ל ה"ה מאנדרנופלי דמתקרי בשם ר' יאקל נר"ו
עו' כתב להרב הגדול החכם השלם שלם בכל השלמיות מהר"ר אשתרוק אבן שאנגי נרו'

וידין
כתב להגבירי
עו' כתב לגיסי החכם ר' מענדלי נרו' ולגיסי כה"ר זלמונה

לאיספאלטו
כת' לקהל וכתב לר' יוסף בן מהר"ר צבי ז"ל ה"ה

פלעבנה
כתב להקהל
עו' כתב להחכם השלם מהר"ר לעב בן מוהר"ר דוד הכהן זלה"ה

לאובן
כתב לק"ק
כתב לאחותי מושקט
וכתב

לזכרון שיש לנ' קרובי' באשכנז בק"ק ברעטועלד מוהרר מרדכי בן הר"ר אברהם פליף ז"ל עו'
בישוב הלרדורף הר"ר אהרן בר יצחק פליף ז"ל ה"ה

Selection 3: A Scholarly Economy

[f. 143v]

בסימנא טבא בס"ד התחלנו ללמוד בהסגר של הזקן ונשוא פנים כה"ר נח ב"ר שלמה יצו' מפרשת
מה טובו אוהליך יעקב. ובכל חדש תשרי לא למדנו מפני ביטול המועדות
מהר"ר מ קאשטילאן צריך לנכות מפ' **תבא** שנפל בחולי רגליו עד ר"ה השע"ח וכל תשרי לא
למדנו בהסגר עו' צריך לנכות מפ' לך עד פ' וירא ומחדש חשון לא למד יותר וצריך להוציא
ממנו גרו' וחצי

מהררי"א צריך לנכות מחשבונו שבוע שלפני ר"ה שהלך ללמוד במירון ועו' צריך לנכות כשהלך
לירושלי' מפ' ויקרא עד ערב פסח עו' צריך לנכות פ' בחקותי ופ' במדבר שהלך ללמוד במירון עו'
פ' נשא שנפל על ערס דוי עד <סוף> פ' קרח. עו' מפ' נצבים וילך הלך למירון עד ר"ה. עו' מפ' נח
לא בא ואח"כ הלך לירושלי' תוב"ב וצריך להוציא מחלקו משנה תמימה ששה גרו' וחצי.

מוהר"ר יוסף חיים צריך לנכות שבוע מחשבונו בצירוף ג' ימי' שנפל על ערס דוי וכ' ימים בבניין
עוד צריך לנכות מפ' ויצא שנפל על ערס דוי עד פ' פקודי עו' צריך לנכות פ' בחקותי מחמת שהלך
למירון עו' בפ' במדבר מחמת שהלך לק"ק טבריה עד סוף פ' קרח. עו' צריך לנכות מפ' עקב מחמת
חולייו שנפל למשכב עד פ' תבא שנפטר לבית עולמו וחיים שבק לכל ישראל וצריך להוציא לו
מחלקו משנה תמימה כ"ג שבועו' דהיינו י"א גרו' וחצי ומשנת השע"ז חייבי' לו משנה שנייה בבא
המעות ששה שבועות דהיינו ג' גרו'

מכל אילו הוציאנו תשעה עשר וחצי. ומזה צריך להוציא גרו' שנתננו לשמח' בנו של מהרר"ם
קשטלין. עו' ב' גרו' ביד חמותי לחלק כפי דעתה עו' ב' גרו' להכותב בשכר טרחו. ועו' ב' גרו'
וחצי בין השאר הלומדי' ואלו הן הנקובים בשמות

מהר"ר מאיר – ג' רבעי
מהר"ר יצחק – ג' רבעי
ה"ר פנחס – שליש
ה"ר פרץ – רביע
ה"ר מרדכי – רביע
ר' מנחם – שליש
ר' יצחק – חצי רביע
נשאר י"ב גרוש ואלו הן מהר"ר ליב ד' גרו' פחות רביע
הרר דוד ד' גרוש
הר"ר שלמה ד' גרו'

להר"ר ליב צריך לנכות חצי כל ימי החורף גם מר"ח אייר עד כ"ד לתמוז
צריך לנכות להר"ש גאלנטי מפ' בחקותי שהלך לצידון
עו' צריך לנכות להר"ש הריזי יצו' י' ימי' לפני ר"ה גם משנה זה י' ימי' לפני ר"ה עו' י' לפני
שבועו'

Selection 1: Of Cheese and Charity

[f. 136v]

I received 3 gold florins from the traveler R. Yehuda Levi Ashkenazi. I repaid 3 ½ gurush to R. Shimon Uri for the citrons and I took 1 gurush for myself, as he commanded me.

Also, I purchased a small chest for the holy community of Jerusalem and I repaid ½ gurush by borrowing from the perfect sage R. Hiyya Rofe [...]

Also, I purchased five sections of the books of R. Moshe Al Sheikh from R. Shmuel Tardioli and I repaid by borrowing from R. Hiyya Rofe, a value of 7 gurush [...]

Also, in the year 5372 [1612 CE] I bought 13 rotl of cheese, a value of 3 ¼ gurush.

Also, I purchased 26 rotl of cheese from R. Menahem Friniro and I gave him 9 gurush, and [distributed] 8 gurush to R. Benjamin and 1 gurush to myself.

Also, I paid ¼ gurush to bring the cheese to my house, and also salt and also ropes.

Also, I paid ¼ gurush and bought iron forms for cheese.

Also, I paid ¼ gurush to bring the other cheese to my house, which includes what I gave the agent <for the grater [*reib eisen*]>. Also, I paid 3 ½ gurush to R. Simon Uri for the citrons.

Another 25 pieces [*hatihot*] for the olives.

I received 15 gurush from R. Elia Hatna of the rabbis of Fez, from which I bought all the cheeses.

Also, I purchased a prayer-shawl [*tallis*] from R. Avraham Badukh for 1 gurush and 13 quarters and I only remained indebted for 1 ¼ gurush.

Also, I received 14 gurush for the account of R. Benyamin from the rabbis of Fez. I repaid 2 gurush to *kersha* [!] for a manuscript of kabbalah, another 12 gurush.

Also, today, Tuesday, the 10th of the counting of the Omer, I repaid 1 gurush to the messenger who came from Jerusalem <from my pocket> and another 9 pieces.

Also, today, Friday, the Torah portion of *Va-Yelekh* 5374 [1614 CE], I bought two citrons on credit for the value of 1 $\frac{3}{4}$ gurush. Also, I repaid from my pocket 22 pieces [for] kosher myrtles.

I found a reminder to notify, if God so desires, R. Isaac Segal the judge, son-in-law of R. Leib R' Shimons from his relative R. Jacob son of R. Hayyim son-in-law of R. Abraham Philip.

[f. 137r]

The record book [*pinkas*] of Jerusalem, the Holy City, may it be rebuilt swiftly in our days.

Today, Tuesday, 11 Heshvan 5372 since creation [1612 CE], all the deposits that belong to the holy community of Jerusalem were transferred to me, whether belonging to the collective or to individuals.

I received one sack upon which was written "To R. Elia ha-Kohen and to R. Shliml, may God protect them, who dwell in Jerusalem," and in it are 91 $\frac{1}{2}$ gurush, and this amount is to be distributed. I took 10 gurush from it as a loan and I signed for it, as I was commanded by the *gabbai* R. Benjamin b. R. Yekutiel. Another 5 gurush for cheese which I bought for this same R. Benjamin. I remained indebted for another $\frac{1}{2}$ gurush to R. Simon Uri and the citrons which I sent to the holy community of Jerusalem. Another 26 gurush *real* and I left them here in the city to exchange them <and among these 26 gurush was one counterfeit gurush *Çelebi*> and in the sack there remained 55 gurush, and I sent them to Jerusalem.

Today, Thursday, the Torah portion of *Vayishlah*, I sent 25 gurush and $\frac{1}{2}$ gurush <*reales*> and in them a gurush *Çelebi* which remained in my hands to give to someone and was discovered to be counterfeit. In its place, I gave a gurush *real* and I disbursed $\frac{1}{2}$ gurush, and this is the account: $\frac{1}{4}$ gurush and 6 parrots from the letter of R. Tebele, another 5 pieces for the myrtle which I sent before the Sukkot holiday and the rest to be kept for any expense. Another $\frac{1}{4}$ gurush I sent to give to my donkey driver [*muqeri*] to untie the bag of the perfect sage R. Hiyya Rofe and to tie it <and to place the 25 gurush inside> and the perfect sage did not want to untie it. Then I gave it to a traveling man named R. Abraham Soriano from the holy community of Manisia, and the $\frac{1}{4}$ gurush remained in my hand. In total are to be found 26 gurush and these are the aforementioned 26

gurush *reales*. Another 5 [gurush] to the beadle of the communities to gather the rabbis of the city about the matter of R. Eliezer Araha.

I also received another sack which belongs to the holy community [of Jerusalem] and the seven *tovim* of the Ashkenazi community in Safed took 145 thaler [from it]. 122 thaler <from this amount> are from the debt since the holy community of Ashkenazim in Safed lent to the holy community of Jerusalem. Until such a time as it is determined that this aforementioned amount, that is 122 thaler, are a total debt <they shall be repaid from those 122 which they withheld in their hands> and if it is determined that these 122 thaler are from their portion, the holy community of Ashkenazim in Safed will be obliged to give the remainder which belongs to their portion. Another 18 <gurush> which makes 25 gold Polish, from the yield of the money of the great sage R. Fish to distribute to the poor of Jerusalem, which were taken by R. Solomon Fish by permission of R. Hiyya Rofe and the sages of our community. Another 3 Löwenthaler to the messenger, another 2 old thaler, also to the messenger, for I hired him for 5 gurush. Another 3 thaler for my donkey driver who brought the clothes from Sidon to Safed, including the tax at Sidon. Another $\frac{1}{4}$ gurush which I gave to Hayyim Shammes because he gathered the seven *tovim* [leaders] of the community and helped me to make the ballots.¹ Another gurush to the *Çelebi* for cheese for the aforementioned R. Benyamin. 160 $\frac{1}{2}$ thaler remained in the sack. From the aforementioned 3 Löwenthaler which I gave to the messenger, one was found to be counterfeit, and I repaid 1 good gurush of my own to the messenger.

Another 96 *dreier*, another 3 *vierer*.

Other deposits: One volume belongs to R. Yakos. Another deposit belongs to R. Benjamin from Poznan. Another volume belongs to two women, Rebecca wife of Sender and Liabent wife of Baruch. I sent these three deposits to Jerusalem, but the volume which belongs to the *rabbanit*, the widow of R. Samson Bak, was taken from my hands by R. Aaron ha-Kohen due to the letter of R. Moshe Bak.

[f. 137v]

Also, from the money of R. Falk which came to the holy community of Jerusalem, 29 $\frac{1}{2}$ gurush. $\frac{1}{4}$ gurush of this $\frac{1}{2}$ gurush I spent on the cheese which I bought for the aforementioned R. Benjamin, for the sum of all the cheese which I bought for is 6 $\frac{1}{4}$ gurush. I also spent $\frac{1}{4}$ gurush on small things, [which I will note] one by one to make an account. I bought a needle, also a cord to tie the sacks, also to the porter who carried the loads on his shoulder from the *khan*

¹ The word is באליש. Based on the context, I have translated “ballots,” i.e., the balls used for voting in communal elections. Alternatively, Ruth Lamdan suggested to me that the word may be the plural of באלה, hence “bags.”

to my house. Another $\frac{1}{4}$ gurush to the *muqaddim* who is customarily appointed over the messenger.

Also, in the year 5373 to creation [1613] <on Hanukkah> I received 33 thaler which belong to the holy community of Ashkenazim in Jerusalem from the holy community of Ashkenazim in Safed, from R. Israel Uri, and this is their account:

I paid 5 $\frac{1}{2}$ thaler to the messenger who I sent on their behalf about the matter of excommunication.

Another 3 thaler to Pessel. Another 2 $\frac{1}{2}$ thaler to myself, the writer, for the account of money which Hayyim Shamash of Prague sent to us. Also, I withheld 2 thaler in my hands to restore to Pessel the 5 gold coins which were sent to her by Hayyim Shamash from Prague which come to her portion, once we know the account.

Another 3 thaler to Ruhama for the travel expenses with which the holy community of Jerusalem will help her, for I was commanded to send her there. Another 5 thaler for the distribution of R. Yom Tov Zahalon.

Another $\frac{1}{2}$ thaler to the scribe and beadle for the letters which the rabbis of the town sent.

Another 7 florins cash, another gurush all told. [...]

Today, Friday, the Torah portion of “And the complaints of the children of Israel ended” [*Korah*] I bought cheese for R. Benjamin and I exchanged his soap for the cheese. [...] I also paid a *shahi*² to bring the cheese to my house <and to transport the soap to storage>. Another 3 pieces to transport the cheese from my house to the *khan* when the caravan left [...] Another 7 rotl to R. Simon Uri, a value of 1 $\frac{3}{4}$ gurush, which I owed him for the citrons of the year 5373. Another rotl of soap to Doña Dina for a value of $\frac{1}{4}$ gurush. Another rotl for a value of $\frac{1}{4}$ as well to my mother-in-law for my account [...]

Selection 2: Diasporic Networks

[f. 140r]

Venice, a letter to the holy community, may it be saved and protected.

A letter to R. Leib Saraval [d. 1617] and his sons R. Jacob and R. Abraham.

R. Simha Luzzatto Luzzatto [!] was appointed in place of R. Leib Saraval.

Another letter to the holy communities in Ashkenaz in general.

Another letter to the holy community of Vienna.

² A silver coin; see Sevket Pamuk, *A Monetary History of the Ottoman Empire* (Cambridge, 2000), pp. 101-105.

Gorizia

A letter to the holy community and a letter to R. Issachar Ber Eilenburg.

Prague

A letter to the holy community and a letter to the head of the rabbinic court, R. Ephraim, and a letter to R. Moses the judge with R. Hayyim Wahl and a letter to R. Isaac ha-Kohen, son in law of R. Leib Bezalel of blessed memory and a letter to R. Israel Hendels.

A letter to my relatives, R. Pinhas Philip and his brother-in-law R. Moses Halfan <and [his] son-in-law> R. Feivush son of R. Eliezer Ashkenazi of blessed memory from Worms.

And a letter to R. Hayyim son of R. Samuel the beadle [*shamash*] of the holy community of Prague, with his wife Teltsel, with Mushkatle the widow of Meisele, both with their holy fellowships.

Another letter to the house holder named Elia Berl Schneider.

Another letter to the sons of R. Joseph Hazan from Prague and they are R. Abraham Gabbai and his brother Moses and his brother Meir and his brother Hayyim.

To Frankfurt

A letter to the holy community.

A letter to R. Isaiah Sheftels Segal.

A letter to R. Juspa son of R. Pinhas of blessed memory.

A letter to my beloved Asher Levi, my student, who is known by the name R. Koppel Levi, and his brother Jacob Levi, who live in the holy community of Frankfurt.

Another letter to his brother R. Sender Levi who lives in the city of Wimpa [...]

[f. 140v]

Poland

Poznan

To the holy community of Poznan.

~~R. Joseph son of Kerza head of the rabbinic court of Poznan.~~

R. Isaac son of R. Samuel Sender of blessed memory.

R. Samuel son of R. Judah ha-Levi, son-in-law of R. Moses Heilprin of blessed memory.

R. Isaac son of R. Jonathan Philip of blessed memory.

R. Joel son of R. Abraham of blessed memory.

The great judge R. Benjamin b. R. Hayyim of blessed memory Moraptschik.

The nobles R. Israel and his brother R. Avrish, sons of the noble Mendel Avrish.

Kremnitz

A letter to the holy community.
R. Issachar son of R. Petahya Moses.
R. Leib Muzerlish.
R. Moses Harif.

Brisk

A letter to the holy community.
R. Abraham son of R. Moses Heilprin.
R. Saul son of R. Judah of Padua and his sons and sons-in-law.

Przemysl

A letter to the community.

Lwow

A letter to the community.
R. Meir son-in-law of the genius R. Isaac Kohen.
R. Leib son of R. Mordecai from Lwow.
R. Nahman.
R. Joshua son of R. Alexander ha-Kohen who is called Falk.
R. Mordecai of Lwow.

Krakow

R. Pinhas Segal.
R. Feivush and his son R. Samuel.

The holy community of Drastra

The holy community of Lutsk

To the holy community of Lublin

The holy community of Podhajce and at their head R. Benjamin

The holy community of Hrodna

To the holy community of Ludmir

The holy community of Skole

[f. 142r]

Istanbul

R. Moses Meshulem Levi.
R. Yehiel Bassan.

R. Joseph of Trani.

R. Yom Tov ibn Yaish.

R. Joshua Soncino.

The lofty noble, the elder and favorable, the prince and gentleman, R. Israel Ashkenazi.

The lofty noble R. Joseph Ashkenazi.

The lofty noble, the prince and gentleman, R. Moses ibn Yaish, son-in-law of the noble R. Joseph Ashkenazi.

R. David de Botton.

R. Isaac son of R. Gershon Ashkenazi.

Another letter to the holy society which sends the clothes.

Another letter to my relative R. Israel and his son Hayyim.

To Salonika

To R. Aaron Hason and his son R. Solomon and the pious and humble R.

Mordecai of the house of Klarens' and my comrade and friend R. Eliezer son of R. Menahem Gabriel.

And R. Saul Ashkenazi and his father and his son R. Aaron and his brother R. Meir, my *gabbai*, and R. Shneur Yahya and a letter to the holy community of Ashkenazim which is in Saloniki.

To Gallipol

A letter to great Torah scholar R. Meir de Botton and a letter to his brother R. Jacob de Botton.

To Adrianople

A letter to the two communities.

A letter to the noble R. Isaac son of R. Abraham ha-Levi Mintz.

Another letter to R. Mordecai son of R. Eltsafan ha-Levi.

Sofia

A letter to the holy community.

A letter to R. Israel son of R. Jacob.

Another to R. Judah son of R. Naphtali and his brother-in-law Israel Isserle son of R. Manoah.

Another letter to R. Jacob son of R. Moshe from Adrianople ~~who is called by the name R. Yakl.~~

Another letter to the great rabbi, the complete sage in all perfections, R. Estrukh ibn Shangi.

Vedin

A letter to the nobles.

Another letter to my brother-in-law R. Mendele and to my brother-in-law R. Zalmone.

To Espalto [Split]

A letter to the community and a letter to R. Joseph son of R. Zvi.

Plevna

A letter to the community.

Another letter to R. Leib son of R. David ha-Kohen.

To Ofen [Buda]

A letter to the holy community.

A letter to my sister Muskat.

And a letter

A reminder that we have relatives in Ashkenaz in the holy community of Bretwald, R. Mordecai son of R. Abraham Philip of blessed memory, [and] also in the town of Hellerdorf, R. Aaron son of R. Isaac Philip of blessed eternal memory.

Selection 3: A Scholarly Economy

[f. 143v]

With a good omen, with the help of heaven, we began to study in the study hall [*hesger*] of the elder and distinguished R. Noah son of R. Solomon from the Torah portion of “How goodly are your tents, Jacob” [*Balak*]. We did not study for the entire month of Tishrei because the holidays occupied our time.

R. M. Castiles must repay from the Torah portion of *Tavo* when he fell sick in his legs until Rosh Hashanah 5378 [1618], and for all of Tishrei we did not study in the *hesger*. Also, he needs to repay from the Torah portion of *Lekh Lekha* until the Torah portion of *va-Yera*. From the month of Heshvan he did not study anymore, and [I] need to obtain 1 ½ gurush from him.

R. I. A. needs to repay from his account for the week before Rosh Hashanah when he went to study in Meron. He also needs to repay for when he went to Jerusalem from the Torah portion of *va-Yikra* until the eve of Passover. He also needs to repay the Torah portion of *Behukotai* and *Bamidbar* when he went to study in Meron. Also, for the Torah portion of *Naso* when he fell into his sickbed until the <end> of the Torah portion of *Korah*. Also, from the Torah portion of *Nitsavim va-Yelekh* he went to Meron until Rosh Hashanah. Also, he did not come [beginning] from the Torah portion of *Noah*, and afterwards he went to Jerusalem. [I] need to extract from his portion for an entire year, 6 ½ gurush.

R. Joseph Hayyim needs to repay a week from his account, combined with 3 days when he fell sick and 20 days in the building [!]. He also needs to repay from the Torah Portion of *va-Yetze* when he fell sick until the Torah portion of *Pegudei*. Also, he needs to repay the Torah portion of *Behuqotai* since he went to Meron. Also, for the Torah portion of *Bamidbar* since he went to the holy community of Tiberias until the end of the Torah portion of *Korah*. He also needs to repay from the Torah portion of *Ekev* due to his sickness when he took to bed, until the Torah portion of *Tavo* when he passed away to his eternal home and let go of life. I need to extract from his portion [the payment for] 23 weeks of an entire year, which is 11 ½ guruh. From the year 5377 [1617 CE], he is owed from the second year when the money came, for six weeks, that is 3 guruh.

For all of these we withdrew 19 ½. From this we must subtract 1 guruh which we gave to Simha the son of R. M. Castiles. Another 2 guruh are in the hands of my mother-in-law to distribute as she chooses. Another 2 guruh [are to be paid] to the writer as payment for his labor. Another 2 ½ guruh [to distribute] among the other scholars and here they are, mentioned by name:

R Meir – 3 fourths

R. Isaac – 3 fourths

R. Pinhas – 1 third

R. Perets – 1 fourth

R. Mordecai – 1 fourth

R. Menahem – 1 third

R. Isaac – ½ fourth

12 guruh remain, and these are: R. Leib 4 guruh minus ¼

R. David 4 guruh

R. Solomon 4 guruh

I must repay to R. Leib for half of all the days of the winter, also from the beginning of the month of Iyar until 24 Tammuz.

I must repay R. S. Galante from the Torah portion of *Behuqotai* when he went to Sidon.

Also, I must repay R. S. Harizi for 10 days before the New Year [*Rosh Hashanah*]. Also from this year, 10 days before the New Year, also 10 [days] before Shavuot.